ਰੇਵਨਸਿਦਪਾ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਮਲਿਕਰਜੁਨ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2011 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2844)

ਸਤੰਬਰ 01, 2023

[ਡਾ. ਧਨੰਜਯ ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ.,

ਜੇ.ਬੀ. ਪਾਰਦੀਵਾਲਾ ਅਤੇ ਮਨੋਜ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ:

ਕੀ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਜਿਸਨੂੰ ਧਾਰਾ 16(1) ਜਾਂ 16(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਧਾਨਿਕ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 16(3) ਦੇ ਕਾਰਨ, ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਜੱਦੀ/ਸਹਿਜ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਬੱਚਾ ਸਿਰਫ਼ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸਵੈ-ਕਮਾਈ/ਵੱਖਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 - ਸੈਕਸ਼ਨ 16 - ਵਿਅਰਥ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਵਿਆਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ - ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ - ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਅਧਿਕਾਰ:

ਆਯੋਜਤ: ਧਾਰਾ 16(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਯੋਗ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 16(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਹ ਧਾਰਾ 16(3) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਗੇ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ। [ਪੈਰਾ 54(iii)]

ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 – ਸੈਕਸ਼ਨ 3(1)(j) – 'ਜਾਇਜ਼ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ' – ਧਾਰਾ 3(1)(j) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ:

ਆਯੋਜਤ: ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਇਜ਼ਤਾ, ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਯੋਗ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਜੋ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਜਾਂ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਧਾਰਾ 3(1)(j) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, 'ਜਾਇਜ਼

ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ' ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ 'ਨਾਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਾ' ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ' ਪਰੋਵੀਸੋ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ। [ਪੈਰਾ 54(iv)]

ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 - ਸੈਕਸ਼ਨ 6 - ਸਹਿਪਾਦਕ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵੰਡ - 2005 ਦੇ ਐਕਟ 39 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਥਾਂ - ਪ੍ਰਭਾਵ:

ਆਯੋਜਤ: ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਬਦਲ ਕੇ, ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਾਂਗ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਹੋਏ, ਹਿੰਦੂ ਉੱਤੇ 2005 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਵਿਆਕਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੇਗੀ, ਨਾ ਕਿ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ। ਵੰਡ ਦੇ ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਆਦਰਸ਼ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। 2005 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਬਦਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਨੇ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਹਿੰਦੂ ਦੀ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਸਹਿਪਾਸਰੀ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਉੱਤੇ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ । ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਇੱਕ ਔਰਤ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਕਲਾਸ । ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਔਰਤ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਵਿਆਜ ਹੋਵੇਗਾ। ਟੈਸਟਾਮੈਂਟਰੀ ਜਾਂ ਇੰਟੇਸਟੇਟ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਤ. [ਪੈਰਾ 54(v), (vi)]

ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 - ਸੈਕਸ਼ਨ 6 - ਸਹਿਪਾਦਕ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵੰਡ - ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਵੰਡ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਜਾਂਚ:

ਆਯੋਜਤ: ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 2005 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਰਨ ਵਾਲੇ, ਵਸੀਅਤਨਾਮੇ ਜਾਂ ਵਿਆਕਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਸੈਕਸ਼ਨ 6(3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ, ਅਰਥਾਤ ਕਿ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵੰਡ ਹੋਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਪਾਠਕਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ, ਕਨੂੰਨ ਕੋਪਾਰਸੀਨਰ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਵੰਡ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ

ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਹਿੱਸਾ, ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਸ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਐਚਐਮਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ, ਉਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਕਿ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵੰਡ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਵਾਪਰਿਆ ਹੁੰਦਾ। [ਪੈਰਾ 54(viii), (ix)]

ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 – ਸੈਕਸ਼ਨ 6(3) – ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 – ਸੈਕਸ਼ਨ 16 – ਐਚਐਮਏ 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 16(3) ਅਤੇ ਐਚਐਸਏ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 6(3), ਜੇਕਰ ਅਸੰਗਤ ਹੈ:

ਆਯੋਜਤ: ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 16(3), ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 6(3) ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਅਸੰਗਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਮੇਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 16(3) ਵਿੱਚ, ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਜਿਸਨੂੰ ਧਾਰਾ 16 ਦੀਆਂ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਅਧੀਨ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੰਪਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਚਾਲਿਤ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 54(x)]

ਨਿਰਣੇ/ਅਦੇਸ਼ - ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਰੇਵਨਸਿਦੱਪਾ ਬਨਾਮ ਮੱਲੀਕਾਰਜੁਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ, ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਜੱਦੀ-ਪੁਸ਼ਤੀ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਗੇ - ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ:

ਆਯੋਜਤ: ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਵਾਲਾ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਰਥ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ। [ਪਰਾ 53]

ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ - ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ - ਦਾ ਵਰਣਨ:

ਆਯੋਜਤ: ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਰਦ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਆਮ ਪੁਰਸ਼ ਪੂਰਵਜ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ, ਪਤਨੀਆਂ, ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਣਵਿਆਹੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਇੱਕ

ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ 'ਵੱਡੇ ਸਰੀਰ' ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਪੰਨਤਾ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਕਜੁੱਟ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। [ਪਰਾ 21]

ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ - ਹਿੰਦੂ ਸਹਿਪਾਸਰੀ - ਇਸ ਦੀ ਰਚਨਾ:

ਆਯੋਜਤ: ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਪੋਜ਼ਿਟਸ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਰੇਖਿਕ ਵੰਸ਼ਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਸਹਿਭਾਗੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਰੀਰ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲੋਂ ਤੰਗ ਹੈ। 2005 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਪੁੱਤਰ, ਪੋਤੇ ਅਤੇ ਪੜਪੋਤੇ ਹੀ ਸਨ ਜੋ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ। ਕੋਪਰਸਨੇਰੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੀਜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੱਕ ਇੱਕ ਰੇਖਿਕ ਪੁਰਸ਼ ਵੰਸ਼ਜ ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਵਿਆਜ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 22-25]

ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 - ਸੈਕਸ਼ਨ 6 - ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵੰਡ - 2005 ਦੇ ਐਕਟ 39 ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਬਦਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ Coparnary 39 ਦੇ ਐਕਟ 39 ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਬਦਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਧੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ - ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ। [ਪਾਰਾ 26-41]

ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ - ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ - ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ - ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ। [ਪੈਰਾ 55]

ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ:

- ਜੀਨੀਆ ਕੀਓਟਿਨ ਬਨਾਮ. ਕੁਮਾਰ ਸੀਤਾਰਾਮ ਮਾਂਝੀ (2003) 1 SCC 730; [2002] 5 ਸਪਲ. SCR 689

- ਨੀਲੰਮਾ ਬਨਾਮ ਸਰੋਜੰਮਾ (2006) 9 SCC 612

- ਭਾਰਤ ਮਥਾ ਬਨਾਮ ਆਰ ਵਿਜਯਾ ਰੇਂਗਨਾਥਨ (2010) 11 SCC 483; [2010] 7 ਐਸਸੀਆਰ 154

- ਰੇਵਨਸਿਦੱਪਾ ਬਨਾਮ. ਮੱਲਿਕਾਰਜੁਨ (2011) 11 SCC 1; [2011] 4 SCR 675

- ਪਰਾਯੰਕੰਡਿਆਲ ਇਰਾਵਥ ਕਨਪਰਾਵਨ ਕਾਲਿਆਨੀ ਅੰਮਾ (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ) ਬਨਾਮ. ਕੇ ਦੇਵੀ(1996) 4 SCC 76; [1996] 2 ਸਪਲ. SCR 1

- ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ (2020) 13 SCC 585; [2019] 12 SCR 30

- ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (1988) 2 SCC 77; [1988] 2 ਐਸਸੀਆਰ 623

- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੀਤਾਬਾਈ ਬਨਾਮ ਰਾਮਚੰਦਰ (1969) 2 SCC 544; [1970] 2 ਐਸਸੀਆਰ 1

- ਗੌਲੀ ਬੁਡੰਨਾ ਬਨਾਮ ਸੀਆਈਟੀ, ਮੈਸੂਰ, ਬੰਗਲੌਰ ਏਆਈਆਰ 1966 ਐਸਸੀ 1523; [1966] ਐਸਸੀਆਰ 224

- ਸੁਰਜੀਤ ਲਾਲ ਛਾਬੜਾ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਬੰਬੇ (1976) 3 SCC 142; [1976] 2 ਐਸਸੀਆਰ 164

- ਵਿਨੀਤਾ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਕੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ (2020) 9 SCC 1; [2020] 10 SCR 135

- ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਘਮੰਡੀ ਰਾਮ (1969) 2 SCC 33; [1969] 3 ਐਸਸੀਆਰ 681

- ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ, ਮਦਰਾਸ ਬਨਾਮ ਅੱਲਾਦੀ ਕੁੱਪਸਵਾਮੀ (1977) 3 SCC 385; [1977] 3 ਐਸਸੀਆਰ 721

- ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨਾਰਾਇਣ ਰਾਓ ਸ਼ਾਮ ਰਾਓ ਦੇਸ਼ਮੁਖ (1985) 2 SCC 321; [1985] 3 ਐਸਸੀਆਰ 358

- ਵੇਲੀਕੰਨੂ ਬਨਾਮ. ਆਰ ਸਿੰਗਾਪੇਰੂਮਲ (2005) 6 SCC 622; [2005] 1 ਸਪਲ. SCR 160

- ਰੋਹਿਤ ਚੌਹਾਨ ਬਨਾਮ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (2013) 9 SCC 419; [2013] 7 SCR 897

- ਕਟਾਮਾ ਨਚੀਅਰ ਬਨਾਮ. ਸ਼ਿਵਗੁੰਗਾ ਦਾ ਰਾਜਾ 1863 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਪੀਸੀ 11

- ਗੁਰੂਪਦ ਖੰਡੱਪਾ ਬਨਾਮ ਹੀਰਾਬਾਈ ਖੰਡੱਪਾ ਮਗਦੂਮ (1978) 3 SCC 383; [1978] 3 ਐਸਸੀਆਰ 761

- ਸ਼ਾਂਤਾਰਾਮ ਤੁਕਾਰਮ ਪਾਟਿਲ ਡੱਗੂਬਾਈ ਤੁਕਾਰਾਮ ਪਾਟਿਲ 1987 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਬੌਮ 9; 1987 ਮਾਹ ਐਲਜੇ 179

- ਭੈਰਾਓ ਸ਼ੰਕਰ ਲੋਖੰਡੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (1965) 2 SCR 837 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 07.11.2008 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਗੁਲਬਰਗਾ ਵਿਖੇ ਸਰਕਟ ਬੈਂਚ, ਆਰ.ਐਸ.ਏ. 2006 ਦਾ ਨੰਬਰ 550।

ਨਾਲ:

- 2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2312

- 2018 ਦਾ SLP (C) ਨੰਬਰ 23397-98

- 2014 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 7318

- 2016 ਦਾ SLP (C) ਨੰਬਰ 81

- 2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 4398

- 2016 ਦਾ SLP (C) ਨੰਬਰ 14176-77

- 2017 ਦਾ SLP (C) ਨੰਬਰ 27834

- 2021 ਦਾ SLP (C) ਨੰਬਰ 1573-74

ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਵਕੀਲ:

- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਿਰਨ ਸੂਰੀ

- ਟੀਐਸਆਰ ਵੈਂਕਟਾਰਮਨ

- ਸ਼੍ਰੀ ਐਡਵੋਕੇਟ.

- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੰਜੂ ਜੇਤਲੀ

- ਵਿਵੇਕ ਸੋਲਸ਼ੇ

- ਅਮੋਲ ਬੀ ਕਰਾਂਡੇ

ਰਾਜ ਸਾਹਿਬ ਪਾਟਿਲ

- ਨਰਿੰਦਰ ਰਾਓ ਥਾਨੇਰ

- ਵਰੁਣ ਸੋਲਸ਼ੇ

- ਸ਼ਿਵਾਂਗੀ ਸਿੰਘ

- ਆਦਿਤਿਆ ਯਾਦਵ

- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਲਕ ਮਾਥੁਰ

- ਸਤਿਆਜੀਤ ਏ. ਦੇਸਾਈ
- ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ
- ਅਭਿਨਵ ਕੇ. ਮੁਤਿਆਲਵਾਰ
- ਗਜਾਨਨ ਐਨ ਤੀਰਥਕਰ
- ਵਿਜੇ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ
- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨਘਾ ਐੱਸ. ਦੇਸਾਈ
- ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਐਸ.ਚੌਧਰੀ
- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੈਕ੍ਰਿਤੀ ਐਸ ਜਡੇਜਾ
- ਸ਼੍ਰੇਅਸ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕਾਂ
- ਮਹੇਸ਼ ਪੀ ਸ਼ਿੰਦੇ
- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਚਾ ਏ. ਪਾਂਡੇ
- ਐੱਮ. ਵੀਰਰਾਗਵਨ
- ਚੌਹਾਨ ਜਿੰਦਾਬਾਦ
- ਐੱਸ.ਜੇ. ਅਮਿਤ
- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਕੁਮਾਰ
-ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਦੁਸ਼ੀ ਗਰਗ
- ਪੁਰਵੇਸ਼ ਬੱਟਨ
- ਡਾ. (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ) ਵਿਪਨ ਗੁਪਤਾ
- ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ
- ਪ੍ਰਤੀਕ ਯਾਦਵ
- ਪੂਰਨ ਮੱਲ ਸੈਣੀ
- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਜੂ ਕੇ. ਵਰਕੀ
- ਰਿਤੇਸ਼ ਪਾਟਿਲ
- ਯੋਗੇਸ਼ ਯਾਦਵ
- ਪਤੀ ਰਾਜ ਯਾਦਵ
- ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਾਹਰੁਖ

- ਆਰ ਸਤੀਸ਼
- ਜੀ.ਐਸ.ਵਾਈ.
- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਾਨਕੀ ਦੇਵੀ
- ਅਭੈ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ
- ਨਿਖਿਲ ਮਜੀਠੀਆ
- ਨੀਲੇਸ਼ਵਰ ਪਾਵਨੀ
- ਹਰਸ਼ਿਤ ਅਗਰਵਾਲ
- ਆਸ਼ੀਸ਼ ਗੁਪਤਾ
- ਕਮਲ ਕੁਮਾਰ
- ਸਲਾਹ

ਜਵਾਬਦਾਤਿਆਂ ਲਈ ਵਕੀਲ:

- ਕੇ. ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨ
- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੀ. ਮੋਹਨ
- ਵਿਵੇਕ ਚਿੱਬ
- ਏ.ਆਈ.ਐਸ. ਚੀਮਾ
- ਸ੍ਰੀ ਐਡਵੋਕੇਟ.

-ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਜਨੀ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦ

- ਬੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਪ੍ਰਸਾਦ
- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਭਾ ਆਰ ਸ਼ਰਮਾ
- ਅਪੂਰਵਾ ਕੁਰੂਪ
- ਰੋਹਿਤ ਅਨਿਲ ਰਾਠੀ
- ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਪਨਪਾਲੀਆ
- ਚੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼
- ਪੀ.ਬੀ. ਸੁਰੇਸ਼
- ਵਿਪਿਨ ਨਾਇਰ
- ਅਰਿੰਦਮ ਘੋਸ਼

-ਕਾਰਤਿਕ ਜੈਸ਼ੰਕਰ

- ਅੰਸ਼ੁਮਾਨ ਬਹਾਦੁਰ

- ਪੀ.ਬੀ.ਸਾਸ਼ੰਖ

- ਆਬਿਦ ਅਲੀ ਬੀਰਨ ਪੀ.

- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭਵਿਆ ਪਾਂਡੇ

- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਨੇਹਾ ਬੋਟਵੇ

- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਯਸ਼ਿਕਾ ਸ਼ਰਮਾ

- ਬੀ ਰਘੁਨਾਥ

-ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਸ਼ਣੁਸ਼ੰਕਰ

– ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਨ.ਸੀ.ਕਵਿਤਾ

-ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਉਨਤੀ ਝੁਝੁਨਵਾਲਾ

- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਨਸੀ ਗੁਪਤਾ

-ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ

- ਐੱਸ ਰਾਜੱਪਾ

- ਵੀ. ਪ੍ਰਭਾਕਰ

-ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੋਤੀ ਪਰਾਸ਼ਰ

- ਐਨ ਜੇ ਰਾਮਚੰਦਰ

- ਆਰ ਗੋਰੀਸ਼ੰਕਰ

- ਅਵਿਨਾਸ਼ ਬੀ ਅਮਰਨਾਥ

- ਮੁਕੇਸ਼ ਕੇ. ਗਿਰੀ

- ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਰਾਮਕਾਂਤਰਾਓ ਕਟਨੇਸ਼ਵਰਕਰ

- ਸਮਰਾਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਰਾਓ ਸ਼ਿੰਦੇ

- ਕੁਨਾਲ ਚੀਮਾ

- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਚਿਤਾ ਕੁਨਾਲ ਚੀਮਾ

-ਸ਼ਿਵਮ ਦੂਬੇ

- ਰਾਘਵ ਦੇਸ਼ਪਾਂਡੇ

- ਸ਼ਿਰੀਸ਼ ਕੇ. ਦੇਸ਼ਪਾਂਡੇ

-ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਚਾ ਪ੍ਰਵੀਨ ਮੰਡਲਿਕ

-ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਸਿਮਰਨ ਕੌਰ ਰਾਏ

- ਮੋਹਿਤ ਗੌਤਮ

ਅਪੂਰਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼ਾਂਤਕੁਮਾਰ ਵੀ. ਮਹਾਲੇ, ਰਾਜੇਸ਼ ਮਹਾਲੇ, ਸ੍ਰੀਰਾਮ ਪੀ., ਮਿਸ. ਜੋਤਿਕਾ ਕਾਲੜਾ, ਜੋਯਦੀਪ ਮੁਖਰਜੀ, ਕੁ. ਅੰਵੇਸ਼ਾ ਦੇਬ, ਲਕਸ਼ਮੀ ਰਮਨ ਸਿੰਘ, ਐਚ. ਚੰਦਰ ਸੇਖਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਡਾ. ਧਨੰਜਯਾ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ.

ਵਿਸ਼ਾ - ਸੂਚੀ

- ਏ. ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦਾ ਹਵਾਲਾ 3

- ਬੀ. ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ……6

ਸੀ. ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ.....14

ਡੀ. ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ 16

ਈ. ਪ੍ਰਸਤੁਤੀਆਂ 17

ਐਫ. ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਸਹਿਪਾਠ 23

ਜੀ. ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 27

ਐੱਚ. ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 39

ਆਈ. ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਅਤੇ ਸਹਿਭਾਗੀ…… 46

ਜੇ. ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ.....51

ਕੇ. ਸਿੱਟਾ 55

ਏ. ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

1. ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਨੂੰ, ਧਾਰਾ 16(1) ਦੁਆਰਾ "ਜਾਇਜ਼" ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ "ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਬੱਚਾ... ਜਾਇਜ਼ ਜੇ ਵਿਆਹ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ।" ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਬੰਧ

ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਬੱਚਾ "ਫ਼ਰਮਾਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਜਾਂ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਇਆ" "ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ" ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਬੱਚਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੁੰਦਾ। ਵਿਆਹ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਬੱਚਾ ਜੇਕਰ ਵਿਆਹ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ।

ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 16(3) ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਆਹ ਦੇ ਬੱਚੇ ਜੋ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੋ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ "ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ" ਜਿੱਥੇ, ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ, ਅਜਿਹਾ ਬੱਚਾ "ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ" ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

2. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਰੱਦ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। * ਜੀਨੀਆ ਕੀਓਟਿਨ ਬਨਾਮ ਕੁਮਾਰ ਸੀਤਾਰਾਮ ਮਾਂਝੀ ਵਿੱਚ *, ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 16(3) ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਰਸੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੱਦੀ ਜਾਂ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ। ਜੀਨੀਆ ਕੀਓਟਿਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੀਲੰਮਾ ਬਨਾਮ ਸਰੋਜੰਮਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਮਥਾ ਬਨਾਮ ਆਰ. ਵਿਜਯਾ ਰੇਂਗਨਾਥਨ* ਵਿਚ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਯੋਗ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਬੱਚਾ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਸਿਰਫ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।"

3. ਜੀਨੀਆ ਕੀਓਤਿਨ, ਨੀਲੰਮਾ, ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਮਥਾ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਰੇਵਨਸਿਦੱਪਾ ਬਨਾਮ ਮਲਿਕਾਅਰਜੁਨ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ

ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ:

(i) ਸੈਕਸ਼ਨ 16(3) 'ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ' ਦੇ ਨਾਲ 'ਜਾਇਦਾਦ' ਨੂੰ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਇਹ ਇਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਆਦੇਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ।

(ii) ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਵਿਆਹ (ਜਾਂ ਇੱਕ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਵਿਆਹ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 16 ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦੂਜੇ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ, ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਜੱਦੀ ਦੋਵੇਂ।

(iii) ਧਾਰਾ 16 ਨੂੰ 1976 ਦੇ ਐਕਟ 68 ਦੁਆਰਾ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੋਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਆਹ ਦੇ ਬੱਚੇ ਜੋ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹਨ, 'ਨਾਜਾਇਜ਼' 'ਇਪਸੋ ਜਿਊਰ' ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਹੇਵੰਦ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਲੰਕ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਬੱਚੇ ਖੁਦ ਬੇਕਸੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

(iv) ਧਾਰਾ 16(3) ਦਾ ਲਾਭ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਆਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(v) ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ:

“38… ਤਰਕਪੂਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਸੰਪਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੋਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਆਹ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ ਔਲਾਦ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਿਰਫ ਇਕ ਸੀਮਾ

ਇਹ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਪਰ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। (vi) ਹਾਲਾਂਕਿ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਨੂੰ ਉਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 16(3) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਨਮਾਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(vii) ਅਜਿਹੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਬੱਚਾ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਦੂਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਇਸ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ।

(viii) ਸੈਕਸ਼ਨ 16(3) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਜੱਦੀ-ਪੁਸ਼ਤੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਸ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ।

B. ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ

4. ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 5, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਸ਼ੀਏ ਦਾ ਨੋਟ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, 'ਹਿੰਦੂ ਵਿਆਹ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ।'

5. ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਆਹ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ (i) ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਹੈ; (ii) ਪਾਰਟੀਆਂ ਮਨਾਹੀ ਵਾਲੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ ਸਿਵਾਏ ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਰਿਵਾਜ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ (iii) ਪਾਰਟੀਆਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਸਪਿੰਦਾ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਰਿਵਾਜ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ।

6. ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਹ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

7. ਸੈਕਸ਼ਨ 16, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

“16. ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ।—ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 11 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਜਾਂ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਇਆ ਕੋਈ ਵੀ ਬੱਚਾ, ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਾ ਹੁੰਦਾ। ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਅਜਿਹਾ ਬੱਚਾ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।"

8. ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 16, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਚਾਰ ਲੋੜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ:

(i) ਵਿਆਹ ਦੀ ਹੋਂਦ;

(ii) ਵਿਆਹ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;

(iii) ਧਾਰਾ 11 ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(iv) ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

9. ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ: ਪਹਿਲਾ, ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ

ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸ਼ਰਤ ਸੀ। ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਬੱਚਾ 'ਨਾਜਾਇਜ਼' ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਰੁਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੂਜਾ, ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਕਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਏ।

10. ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿਚਲੀਆਂ ਵਿਗਾੜਾਂ ਨੂੰ ਪਰਯੰਕੰਡਿਆਲ ਈਰਾਵਥ ਕਨਪਰਾਵਨ ਕਾਲਿਆਨੀ ਅੰਮਾ (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ) ਬਨਾਮ ਕੇ ਦੇਵੀ ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ:

"58. ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੀ ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਜੋ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਬਿੱਲ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਭੁਗਤਣਾ ਪਿਆ। ਨਤੀਜੇ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਹ (ਅਕਾਰਥ ਜਾਂ ਅਯੋਗ) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ ਜੇਕਰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ, ਇਤਫਾਕਨ, ਹਮੇਸ਼ਾ 11. ਭਾਰਤ ਦੇ ਲਾਅ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਮਾਰਚ 1974) ਦੀ 59ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਅਰਥ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 2.36 ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਸੰਭਾਵਿਤ ਅਹਾਤੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ:

(i) ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਵਿਆਹ ਦੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਹੋਂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਫਿਲੀਅਸ ਨੂਲੀਅਸ (ਨਹੀਂ ਦਾ ਬੱਚਾ) ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ).

(ii) ਦੂਸਰਾ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਜਾਇਜ਼ ਸਨ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ।

(iii) ਤੀਜੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ, ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਲਈ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਜਾਇਜ਼ ਸਨ।

(iv) ਚੌਥਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਤੀਜਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ:

“ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੀਜਾ ਵਿਚਾਰ ਅਪਣਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਪਿਛਾਖੜੀ ਕਦਮ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਹੁਣ ਦੂਜੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵੱਲ ਮੁੜਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤੀਜਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿਆਹ ਦੀ ਮਾਸੂਮ ਔਲਾਦ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮਾਜਿਕ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੈ।

12. 1976 ਦੇ ਐਕਟ 68 ਦੁਆਰਾ ਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਯੋਗ ਵਿਆਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਬਦੀਲੀ ਨੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਆਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਮਰੁਤਬਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਨੁਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਂਝੇ ਨਾ ਹੋਣ।

13. ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਅਧਿਕਾਰ:

ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੇ ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਵਿਆਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਕੇ ਇੱਕ ਵਧੇਰੇ ਸੰਮਲਿਤ ਪਹੁੰਚ ਲਿਆਇਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣ ਲਈ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਟੀਚਾ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮਕਾਲੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਸੀ, ਵਿਆਹ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹੋਣ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ।

14. ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ:

ਜਿਨਿਆ ਕੀਓਤਿਨ ਬਨਾਮ ਕੁਮਾਰ ਸੀਤਾਰਾਮ ਮਾਂਝੀ, ਨੀਲੰਮਾ ਬਨਾਮ ਸਰੋਜੰਮਾ, ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਮਥਾ ਬਨਾਮ ਆਰ ਵਿਜਯਾ ਰੇਂਗਨਾਥਨ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ, ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਉਲਝਣਾਂ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਯੋਗ ਵਿਆਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਜੱਦੀ ਜਾਂ ਸੰਪੱਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਵਾਇਤੀ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਬਹਿਸ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

15. ਸਿੱਟਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ:

ਚਰਚਾ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ, ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਆਖਿਆ, ਅਤੇ ਵਿਕਸਤ ਸਮਾਜਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਪਰਸਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਬਰਾਬਰੀ ਵੱਲ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਰਾਸਤੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਬਾਰੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਬਹਿਸਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸੰਖੇਪ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 16 ਨੂੰ 1976 ਦੇ ਐਕਟ 68 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੋਧੇ ਹੋਏ, ਧਾਰਾ 16 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:

“16. ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ।—(1) ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਹ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਬੱਚਾ ਜੋ ਜਾਇਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਵਿਆਹ ਜਾਇਜ਼ ਹੁੰਦਾ, ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹਾ ਬੱਚਾ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਮੈਰਿਜ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1976 (1976 ਦਾ 68) ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਕੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਕੀ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਬੱਚਾ ਜੋ ਇਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਜਾਂ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਵਿਆਹ ਦੇ ਪੱਖਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(3) ਉਪਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਰੱਦ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਅਜਿਹਾ ਬੱਚਾ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਕਲਿਆਨੀ ਅੰਮਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 16, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 'ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਦੋ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ' ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 16 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 11 ਅਤੇ 12 ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਬਦਲੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 16 ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਰੋਧਕ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"78. ਧਾਰਾ 16(1) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ 'ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਹ ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ' ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ"

(a) ਸੈਕਸ਼ਨ 16(1) ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(b) ਧਾਰਾ 16(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਅਰਥ ਵਿਆਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੂਰੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ, ਜੋ ਸਿਰਫ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਏ ਵਿਆਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

(c) ਸੈਕਸ਼ਨ 16(1) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(d) ਉਹ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਜਾਂ ਬੁਰਾਈ ਜੋ ਅਣਸੋਧਿਤ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸੀ, ਨੂੰ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(e) ਸੈਕਸ਼ਨ 16(1) ਹੁਣ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗਾਂ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬੱਚਿਆਂ

ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 16, ਇਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਨੂੰ ਅੰਤਰ-ਵਿਰੋਧੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ: 'ਕਾਲਪਨਿਕ ਜੂਰੀਜ਼' ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ "ਨਾਜਾਇਜ਼" ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ, ਵਿਆਹ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਾਲੀਆਨੀ ਅੰਮਾ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ "ਨਜਾਇਜ਼ ਬੱਚੇ, ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਸਮੇਤ, ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।" ਹਾਲਾਂਕਿ, "ਉਹ ... ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ, ਜੋ ਇਸਦੇ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ, ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ":

"82. ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਨਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ, ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ।

13. HMA 1955 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਹਨ। ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿੱਥੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੋਵੇਂ ਹਿੰਦੂ, ਬੋਧੀ, ਜੈਨ ਜਾਂ ਸਿੱਖ 'ਧਰਮ ਦੁਆਰਾ' ਹਨ, ਬੱਚਾ, ਭਾਵੇਂ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਂ ਨਾਜਾਇਜ਼, ਉਹ ਵੀ ਹਿੰਦੂ, ਬੋਧੀ, ਜੈਨ ਜਾਂ ਸਿੱਖ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿੱਥੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਚਾਰ ਧਰਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ, ਬੋਧੀ, ਜੈਨ ਜਾਂ ਸਿੱਖ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਬੱਚਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਨਜਾਇਜ਼। ਵਿਆਖਿਆ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (a) ਅਤੇ (b) ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ, ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਜਿਸਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ, ਬੁੱਧ, ਜੈਨ, ਜਾਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਬੱਚੇ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

14. ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ("ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ") ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਦੀ

ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ("ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ") ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲਪਿਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਹ ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਬੱਚਾ “ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ” ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਬੱਚਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਵਿਆਹ ਜਾਇਜ਼ ਹੁੰਦਾ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬੱਚਾ 1976 ਦੇ ਐਕਟ 68 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੀ (i) ਵਿਚ ਅਯੋਗਤਾ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਵਿਆਹ ਦਾ ਆਦਰ; ਅਤੇ (ii) ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

15. ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਲਟ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਕੰਮੇ ਹੋਣ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ 'ਤੇ, ਜਿੱਥੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਡਿਕਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ "ਜਨਮ ਜਾਂ ਗਰਭ ਧਾਰਨ" ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਬੱਚਾ ਵਿਆਹ ਦੇ ਪੱਖਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਵੇਂ ਉਪਬੰਧ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ।

C. ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ

16. ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰੋਧਕ ਉਪਬੰਧ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ("ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ")। ਸੰਸਦ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, "ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ। ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, "ਜਿੱਥੇ, ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ, ਬੱਚਾ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਦੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮੀਕਰਨ ਹਨ: ਪਹਿਲਾ "ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ" ਹੈ; ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ "ਕਿੱਥੇ ਪਰ

ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਬੱਚਾ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।" ਉਪ-ਧਾਰਾ (3), ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਘੇਰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਲਈ, ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਨੂੰ, ਸਾਰੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦਾ ਫਰੇਮ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਲ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੱਚਾ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਬਰਾਬਰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਪੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਸ਼ਰਤ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸੇ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਮਾਤਾ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਐਕਟ, ਬੱਚਾ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦਾ ਇਹ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸਾ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ, ਪਰ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਬੱਚਾ 'ਨਜਾਇਜ਼ਤਾ' ਦੇ ਕਾਰਨ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦਾ (ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ)। ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਸੈਕਸ਼ਨ 16(3) ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ, ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਬੱਚੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੱਕ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਿਰ ਨੂੰ। ਮਾਪੇ

ਡੀ. ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ

17. ਸੰਦਰਭ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ: ਕੀ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 16(1) ਜਾਂ 16(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਧਾਨਿਕ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਧਾਰਾ 16(3) ਦੇ ਕਾਰਨ, ਦੀ ਜੱਦੀ/ਸਹਿਜ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਮਾਪੇ ਜਾਂ ਬੱਚਾ ਸਿਰਫ਼ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸਵੈ-ਕਮਾਈ/ਵੱਖਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੋ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਹਨ- ਪਹਿਲਾ, ਕੀ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਭਾਗੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ-ਅਸਲ ਜਾਂ ਕਾਲਪਨਿਕ; ਦੂਜਾ, ਕਿਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸੰਪਤੀ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਬਣਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ, ਇਹ ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 16(3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਧਾਨਕ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਨਾਲ ਸੰਪੰਨ ਬੱਚੇ ਹੱਕ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

18. ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਕੰਸ਼ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ "ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ"। ਇਸ ਵਾਕੰਸ਼ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

19. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਫੋਕਸ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਵੱਲ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ HSA, 1956 ਨੇ (i) ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ; (ii) ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਆਮ ਨਿਯਮ; ਅਤੇ (iii) ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ।

E. ਬੇਨਤੀਆਂ

20. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਵਾਲਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਧਾਰਾ 16(3) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀਆਂ ਵੱਲ ਮੁੜਾਂਗੇ।

ਪਹਿਲੇ, ਵਧੇਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦਾ ਸਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

i) ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਇੱਕ ਵਾਰ ਵੱਡੇ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ (ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ, ਭਰਾਵਾਂ, ਆਦਿ ਸਮੇਤ) ਦੀ

ਵੰਡ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ;

ii) ii) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਰਥ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿਭਾਗੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਦੂਜੇ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ:

i) ਵੱਡੇ ਸਹਿਪਾਸਰੀ ਤੋਂ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਪੱਤੀ ਅਜੇ ਵੀ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਹੈ; ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਧਾਰਾ 16(3) HMA ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ "ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੰਪਤੀ" ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 16(3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ;

ii) ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਲੰਕ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਪਰਸਨੇਰੀ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਸੀ;

iii) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 16(3) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ/ਸਵੈ-ਕਮਾਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਵਧੇਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

a ਐਚਐਸਏ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 16(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਵੱਡੇ ਸਹਿਪਾਸਰੀ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਵੱਡੇ ਸਹਿਪਾਸਨੇਰੀ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ - ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਪਿਤਾ, ਉਸਦੇ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਧਾਰਾ 16 (3) ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਂ ਜਾਇਜ਼ - ਪਿਤਾ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 16(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੱਚੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਫਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਉਲਟ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀ

ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ। ਜਾਇਜ਼ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਇਹ ਸੀਮਾ ਉਦੋਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵੱਡੇ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਤਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ - ਇੱਕ ਵਾਰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਸਹਿਪਾਸਰੀ ਤੋਂ ਵੱਖ - ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ ਜੋ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ।

ਬੀ. ਸੋਧ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਵਿਆਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਲੰਕ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਾਰੇ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਲਪ ਦਾ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਿੱਟਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 16(3) ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਟੱਲ ਸੰਪੱਤੀਆਂ, ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਸਮੇਤ, ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

c. ਸੈਕਸ਼ਨ 16(3) ਸ਼ਬਦ "ਜਾਇਦਾਦ" ਨੂੰ ਜੱਦੀ/ਸਹਿਜ ਜਾਂ ਵੱਖਰੀ/ਸਵੈ-ਐਕਵਾਇਰ ਨਾਲ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਅਰਥ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਯੋਗ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਬੇਲੋੜੀ ਕਠੋਰ ਹੈ।

d. 1976 ਦੇ ਐਕਟ 68 ਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਸਾਰੇ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਸਲੂਕ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਅਰਥ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਵਿਆਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਦੂਜੇ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਈ. ਐਚਐਸਏ, 1956 ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਐਕਟ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਯੋਗ ਵਿਆਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਨਿਯਮ 1 ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਾਰਸਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਕਲਾਸ I ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵੰਡ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ

ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਸਮੇਤ, ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਹਿਭਾਗੀ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

f. ਸੈਕਸ਼ਨ 16(3) ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਹਿੱਸਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ: "ਕਿੱਥੇ ਪਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ, ਅਜਿਹਾ ਬੱਚਾ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।" ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਇੱਕ "ਸਹਿਯੋਗੀ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸਲਈ, ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ "ਸੈਪਰਸੈਨਰੀ" ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਦੋਂ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, ਇੱਕੋ ਪੁਰਸ਼ ਪੂਰਵਜ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਸਭ ਨੂੰ ਸਹਿਭਾਗੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

g ਸੈਕਸ਼ਨ 16(3) ਦੀ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਰੀਡਿੰਗ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 300A ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਯੋਗ ਵਿਆਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਆਖਿਆ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

a ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਦਰਜੇ ਤੱਕ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ HMA, 1955 ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 16(3) ਵਿਰਾਸਤੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਤਰ *ਜਿਨਿਆ ਕੇਓਟਿਨ* ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 16(3) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ।

ਬੀ. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰ ਭਿੰਨਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਜਬ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਆਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਰਗੀਕਰਨ ਸੰਤੁਲਿਤ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਜਾਇਜ਼ ਔਲਾਦ ਅਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

c. ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦਾ ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਵਿਆਹਾਂ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹਨ, ਸਹਿਪਾਠ ਜਾਂ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੈ।

d. ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਵਾਰ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

i. ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਐਚਐਮਏ ਉਪਬੰਧ (ਸੈਕਸ਼ਨ 16): ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ (ਐਚਐਮਏ) ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 16 ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਵਿਆਹਾਂ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚੇ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ii. 1976 ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਸੋਧ: 1976 ਵਿੱਚ, HMA ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਵਿੱਚ ਵਿਤਕਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਸੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

iii. HSA ਸੋਧ (ਸੈਕਸ਼ਨ 6(3)): ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ (HSA) ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 6(3) ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਅਣਵੰਡੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵੰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਿਕ ਖਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਈ. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੋਧਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਸੰਸਦ ਨੇ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਰਾਸਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੇ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ HMA ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਸੰਸਦ ਦੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮਿਤਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੁਲਝਾਉਣਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿਭਾਗੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਲਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

f. 1976 ਦੀ ਸੋਧ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਰਾਸਤੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੀਮਤ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। ਇਸਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਸੋਧਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਭਾਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ।

ਐੱਫ. ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਸਹਿਪਾਠੀ

21. ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਮਰਦ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਆਮ ਪੁਰਸ਼ ਪੂਰਵਜ ਤੋਂ ਲੀਨਲ ਵੰਸ਼ਜ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ, ਪਤਨੀਆਂ ਜਾਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ, ਅਤੇ ਅਣਵਿਆਹੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ 'ਵੱਡੇ ਸਰੀਰ' ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਪੰਨਤਾ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਕਜੁੱਟ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

22. ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਕੋਪਰਸਨੇਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਪੋਜ਼ਿਟਸ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਰੇਖਿਕ ਵੰਸ਼ਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਸਹਿਭਾਗੀ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲੋਂ ਛੋਟਾ ਸਰੀਰ ਹੈ। 2005 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਪੁੱਤਰ, ਪੋਤੇ ਅਤੇ ਪੜਪੋਤੇ ਹੀ ਸਨ ਜੋ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ। (ਵਿਨੀਤਾ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਕੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ (“ਵਿਨੀਤਾ ਸ਼ਰਮਾ”))।

23. ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਘਮੰਡੀ ਰਾਮ ("ਘਮੰਡੀ ਰਾਮ") ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਕੂਲ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਮੂਹਿਕ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਹਿਭਾਗੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ "ਅਰਧ-ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸਮਰੱਥਾ।" ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਇਹ ਹਨ:

(i) ਤੀਸਰੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੱਕ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ ਪੁਰਸ਼ ਵੰਸ਼ਜ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ;

(ii) ਅਜਿਹੇ ਵੰਸ਼ਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(iii) ਵੰਡ ਤੱਕ, ਸਹਿਪਾਠ ਦੇ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਬਾਕੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸਾਰੀ ਸੰਪੱਤੀ ਉੱਤੇ ਫੈਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ;

(iv) ਅਜਿਹੀ ਸਹਿ-ਮਾਲਕੀਅਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਆਮ ਹੈ;

(v) ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵੱਖਰਾ ਹੋਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਕਿਸੇ ਲੋੜ ਲਈ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ; ਅਤੇ

(vi) ਮਰੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਸਹਿਪਾਸੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

24. ਕੋਪਰਸਨੇਰੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੀਜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੱਕ ਇੱਕ ਰੇਖਿਕ ਪੁਰਸ਼ ਵੰਸ਼ਜ ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਵਿਆਜ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਹਿਪਾਠੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਵੰਡ ਤੱਕ, ਸੰਪੱਤੀ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੁਆਰਾ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਘਮੰਡੀ ਰਾਮ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ਼ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ, ਮਦਰਾਸ ਬਨਾਮ ਅਲਾਦੀ ਕੁੱਪਸਵਾਮੀ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"33. …ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਕੋਪਰਸਨੇਰੀ ਵਿੱਚ ਛੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੁਣ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ,

(1) ਕਿ ਤੀਜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੱਕ ਦੇ ਰੇਖਿਕ ਪੁਰਸ਼ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਨੇ ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਜੋਂ;

(2) ਕਿ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ;

(3) ਕਿ ਵੰਡ ਹੋਣ ਤੱਕ, ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਕੋਲ ਬਾਕੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਲਈ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(4) ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਹਿ-ਮਾਲਕੀਅਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਆਮ ਹੈ;

(5) ਕਿ ਦੂਜੇ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਲਈ ਨਾ ਹੋਵੇ; ਅਤੇ

(6) ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਵਿਆਜ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨਾਰਾਇਣ ਰਾਓ ਸ਼ਾਮ ਰਾਓ ਦੇਸ਼ਮੁਖ* ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਸਹਿਪਾਠੀ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲੋਂ ਇੱਕ ਸੰਕੁਚਿਤ ਸਰੀਰ ਹੈ, ਨੇ ਕਿਹਾ: “40…

8…ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਪੁਰਸ਼ ਜੋ ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਂ ਸਹਿ-ਸਹਿਤ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਜਾਂ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਪੋਤੇ ਅਤੇ ਪੜਪੋਤੇ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਹਿਪਾਠਕਾਰ ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵੰਡ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਸੰਯੁਕਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਪਰਸਨਰ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਵਧਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਾਪਰਸਨਰ ਦੇ ਜਨਮ ਤੇ ਘਟਦਾ ਹੈ. ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਰਦ ਮੈਂਬਰ, ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ, ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਅਣਵਿਆਹੀਆਂ ਧੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।”

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਿਰਫ਼ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਮਰਦ ਮੈਂਬਰ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਦਯਾਭਾਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ: “40…

8…ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਦਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਹੈ, ਦਯਾਭਾਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇੱਕ ਸਹਿਪਾਸਰੀ ਵਿੱਚ, ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਪਾਸਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੀ ਕੋਈ ਏਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ. ਹਰੇਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਏਕਤਾ ਹੈ. ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦੇ

ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਦਯਾਭਾਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਝੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਭਾਈਚਾਰੇ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਯੁਕਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਪਰਸਨਰਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੋਪਰਸਨੇਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਇੱਕ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਵਾਲੀ ਰੁਚੀ ਹੈ, ਜੋ ਮੌਤ ਦੁਆਰਾ ਵਧਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਜਨਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਘਟਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਟਵਾਰੇ 'ਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੋਪਾਰਸਰਨਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਕ੍ਰਿਸਟਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਲੀਕੰਨੂ ਬਨਾਮ ਆਰ. ਸਿੰਗਾਪੇਰੂਮਲ ਅਤੇ ਰੋਹਿਤ ਚੌਹਾਨ ਬਨਾਮ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ, ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, 'ਇੱਕ ਅਣਵੰਡੇ ਸਹਿਪਾਸਰੀ' ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਦੇਖੋ, ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕਟਾਮਾ ਨਚੀਅਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਵਗੁੰਗਾ ਦੇ ਰਾਜਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ)। ਵਿਨੀਤਾ ਸ਼ਰਮਾ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜੀ. ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ 1956

26. ਐਚਐਸਏ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। 2005 ਦੇ ਐਕਟ 39 ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਬਦਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"6. ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ। - ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮਰਦ ਹਿੰਦੂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸਹਿਪਾਸਨੇਰੀ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਉੱਤੇ ਉੱਤਰਜੀਵਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ। :

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ I ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਇੱਕ ਔਰਤ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਔਰਤ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ

ਵਿਆਜ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਵਿਆਦ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ, ਨਾ ਕਿ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 1. - ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕੀ ਉਹ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 2. - ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਹਿਪਾਠ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਰਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਆਜ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। "

27. ਸੈਕਸ਼ਨ 6, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਮਰਦ ਹਿੰਦੂ ਦੇ ਸਹਿ-ਸੰਬੰਧੀ ਹਿੱਤ ਜੀਵਿਤ ਹੋਣ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਜਾਣਗੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਨੇ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਵਸੀਅਤਨਾਮੇ ਜਾਂ ਵਿਆਦਤੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵੰਡ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਕਲਾਸ । ਵਿੱਚ ਨਿਰਦਿਸ਼ਟ ਔਰਤ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਵਰਗ ਦੇ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਔਰਤ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਵਿਆਜ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਸੀਅਤਨਾਮੇ ਜਾਂ ਵਿਆਦਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ। ਵਿਆਖਿਆ 1 ਤੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੰਨਣ ਵਾਲੀ ਕਲਪਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਪਾਠਕਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਇੱਕ ਵੰਡ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਸੀ।

28. ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗੁਰੂਪਦ ਖੰਡੱਪਾ ਬਨਾਮ ਹੀਰਾਬਾਈ ਖੰਡੱਪਾ ਮਗਦੂਮ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ

ਆਏ ਸਨ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਖੰਡੱਪਾ, ਜਿਸਦਾ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ, 27 ਜੂਨ 1960 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਹੀਰਾਬਾਈ, ਆਪਣੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮਰ ਗਿਆ। ਹੀਰਾਬਾਈ ਨੇ ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਕਲਾਸ I ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪਰਿਵਾਰਕ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ: (i) ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਹਿੱਸਾ; ਅਤੇ (ii) ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ, ਤਿੰਨ ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਛੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ 1/6ਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਗਲਾ ਕਦਮ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"9. ਅਗਲਾ ਕਦਮ, ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ, ਆਖਿਰਕਾਰ, ਮੁਦਈ ਦਾ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ 1/6ਵਾਂ ਵਿਆਜ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 1, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਫਾਰਮੂਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਕਲਪਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਪਾਠਕਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਜਾਇਦਾਦ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਖੰਡੱਪਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਮੁਦਈ, ਸਹਿਭਾਗੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। (ਦੇਖੋ ਮੁੱਲਾ ਦਾ *ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ*, 14ਵੀਂ ਐਡ. ਪੰਨਾ 403, ਪੈਰਾ 315)। ਖੰਡੱਪਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਵਿੱਚ, ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹੋਣਗੇ, ਚੌਥਾ ਖੰਡੱਪਾ ਦੀ ਪਤਨੀ, ਮੁਦਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਖੰਡੱਪਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਦੀ ਪਰਿਕਲਪਨਾ 'ਤੇ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿਚ 1/4ਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲੇਗਾ।

ਉਸਦੇ, ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵੰਡ ਵਿੱਚ, ਖੰਡੱਪਾ ਨੇ 1/4 ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੇ 1/4ਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦਾ ਹਿੱਸਾ 1/6ਵਾਂ, ਭਾਵ, 1/24ਵਾਂ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ 1/4ਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ 1/24 ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਲ ਵੰਡ ਹੁੰਦੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ "ਇੱਕ ਕਲਪਨਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ" ਕਿ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵਾਰਸਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

“13. ਕਿਸੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਾਪਰਸਨਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਕਦਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਹਿਪਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ। ਕਿਉਂਕਿ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਕੋਈ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 1 ਤੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਧਾਰਨ ਉਪਾਅ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਕਾਲਪਨਿਕ, ਕਿ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ "ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ" ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਸ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵੰਡ ਹੋ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਵੰਡ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਧਾਰਨਾ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੀਤੀ, ਅਟੱਲ ਹੈ. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਸੰਪਤੀ ਵਿਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਕ ਵਾਰ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਕੋਈ ਵੀ ਉਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਜੋ ਕਿ ਕਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਹ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵੰਡ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ, ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਅੰਤਮ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸਾਰੇ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਉਲਝਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਬਟਵਾਰੇ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਖੋਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਪਤਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੰਡ ਦੌਰਾਨ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਜੀਵਨ ਕਾਲ। ਇਸ ਸ਼ੇਅਰ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਠੋਸ ਹਕੀਕਤ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਅਸਲ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਿੱਸਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਅਟੱਲ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਾਰਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਆਜ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲੇਗਾ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ।

29. "ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸੰਪੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ: ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੁਧਾਰ" (5 ਮਈ 2000) ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੀ ਆਪਣੀ 174ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਸਿਰਫ਼ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਿੰਗ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸਾਂਝੇ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਧੀ, ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ, ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ (ਪਾਰਾ 3.1 ਅਤੇ 3.2.1 ਦੇਖੋ)। ਕੇਰਲ, ਲਾਅ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ, ਇੱਕ ਕਦਮ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੂਰਵਜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। "ਲਾਅ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ HSA 1956 ਵਿੱਚ 2005 ਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ।"

30. HSA 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਨੂੰ 2005 ਦੇ ਐਕਟ 39 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। HSA 2005 9 ਸਤੰਬਰ 2005 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 6(1), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"6. ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵੰਡ।—(1) ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਧੀ, - (ਏ) ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਨਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੋਪਾਰਸਨਰ ਬਣ; (ਬੀ) ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿਚ ਉਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਹੁੰਦੇ ਜੇ ਉਹ ਪੁੱਤਰ ਹੁੰਦੀ; (c) ਕਹੀ ਗਈ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਦੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਪਾਠਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਿਪਾਠਕਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਧੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ: ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਹਾਰ ਜਾਂ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੋਈ ਵੰਡ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸੁਭਾਅ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ 20 ਦਸੰਬਰ, 2004 ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ।"

ਬਿੱਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਨਾਲ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ:

ਆਬਜੈਕਟ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ...

ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਹਿੰਦੂ ਦੇ ਹਿਤ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪੁਰਸ਼ ਹਮਰੁਤਬਾ ਵਾਂਗ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਾਰਸ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ। ਕਾਨੂੰਨ, ਧੀ ਨੂੰ ਸਹਿਭਾਗੀ ਮਾਲਕੀ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਕੇ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਲਿੰਗ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰੇ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦਾ ਹੈ।

31. ਸੰਸਦੀ ਸੋਧ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, "ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ... ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕੇ।" ਸੋਧ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਨੂੰ ਵੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਔਰਤ ਵਾਰਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਘਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮਰਦ ਵਾਰਸ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

2005 ਦੇ ਐਕਟ 39 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਬਦਲ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਧੀ:

(i) ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਬਣਨਾ;

(ii) ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿਚ ਉਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਹੁੰਦੇ ਜੇ ਉਹ ਪੁੱਤਰ ਹੁੰਦੀ; ਅਤੇ

(iii) ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇ।

32. ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਸੈਕਸ਼ਨ 6(3) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:

“(3) ਜਿੱਥੇ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ। , ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਾ ਕਿ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵੰਡ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ, -

(a)ਧੀ ਨੂੰ ਉਹੀ ਹਿੱਸਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

(ਅ) ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ, ਅਜਿਹੇ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਾਂ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ; ਅਤੇ

(c) ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੱਚੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਉਹ ਵੰਡ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਿਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ, ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੱਚੇ ਦਾ ਬੱਚਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ।

ਵਿਆਖਿਆ। - ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਪਾਠਕਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੇਕਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਤੁਰੰਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

33. ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ "ਪੁਰਸ਼ ਹਿੰਦੂ" ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਰੁਚੀ ਸਹਿਪਾਸਰੀ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਉੱਤੇ ਉੱਤਰਜੀਵਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੇਗੀ, ਨਾ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਢੰਗ ਦੇ

ਅਨੁਸਾਰ। . ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(3) ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ" ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਵਿਆਦ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ।

34. ਵਿਨੀਤਾ ਸ਼ਰਮਾ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ:

“60…ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵੰਡ ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਸਹਿ-ਸੰਬੰਧੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਵਜੋਂ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਨਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ w.e.f. 9-9-2005, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਰੀਟ੍ਰੋਐਕਟਿਵ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹਨ; ਉਹ ਪੂਰਵ-ਪੂਰਵ ਘਟਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਪਾਸਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

35. 2005 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਉਪਬੰਧ ਲਈ HSA 1956 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੇ ਸੰਮਿਲਨ ਨੇ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਸਬੰਧੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਔਰਤ ਹਿੰਦੂ ਜਿਸ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪੱਤੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਨੇ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਦੀ ਮੌਤ 9 ਸਤੰਬਰ 2005 (ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਐਕਟ ਅਤੇ ਬਚ ਕੇ ਨਹੀਂ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਮੂਲ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਮਰਦ ਹਿੰਦੂ ਦਾ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਤ:

(i) ਕੋਪਾਰਸਨਰੀ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਉੱਤੇ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਣਾ; ਅਤੇ

(ii) ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਣਾ।

ਪਰਿਵਰਤਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਕਲਾਸ I ਵਿੱਚ ਨਿਰਦਿਸ਼ਟ ਇੱਕ ਜੀਵਿਤ ਔਰਤ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਔਰਤ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁਰਸ਼ ਹਿੰਦੂ ਦਾ ਹਿੱਤ:

(i) ਵਸੀਅਤਨਾਮੇ ਜਾਂ ਵਚਨਬੱਧ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ; ਅਤੇ

(ii) ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

36. ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਵਿਆਦਤੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਜੋ ਕਿ ਸੋਧ ਐਕਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵੀਸੋ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੁਣ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਆਦਰਸ਼ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਧੀ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। 2005 ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵਿਆਖਿਆ ਮੈਂ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ I ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਪਾਠਕਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ. ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ I, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ 2005 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਪਾਠਕਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦਾ ਪਤਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਵੰਡ ਵਿਚ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦ, ਵਰਤਮਾਨ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, "ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਵਸੀਅਤਨਾਮੇ ਜਾਂ ਵੀਅਤਨਾਮੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ

ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ।" ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਇੱਕ ਮਰਦ ਹਿੰਦੂ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਆਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਪੱਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ I ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਕਲਾਸ I ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਰਸ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਲਾਸ II ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਾਰਸਾਂ 'ਤੇ; ਜੇਕਰ ਦੋਹਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਰਸ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਗੇਨੇਟਸ ਉੱਤੇ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਐਗਨੇਟਸ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਜਾਣਕਾਰਾਂ 'ਤੇ. ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ I ਵਿੱਚ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"10. ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ I ਵਿੱਚ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ।—ਕਿਸੇ ਵਿਆਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ I ਵਿੱਚ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:-”

ਨਿਯਮ 1.—ਇੰਸਟੇਟ ਦੀ ਵਿਧਵਾ, ਜਾਂ ਜੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਧਵਾ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੀਆਂ।

ਨਿਯਮ 2. - ਬਚੇ ਹੋਏ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਆਕਤੀ ਦੀ ਮਾਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨਿਯਮ 3.— ਹਰੇਕ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਵਿਆਦ ਦੀ ਹਰੇਕ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਵਾਰਸ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ।

ਨਿਯਮ 4.—ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਦੀ ਵੰਡ-

(i) ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿਚ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਵਿਧਵਾ (ਜਾਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ) ਅਤੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲੇ; ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਉਹੀ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ;

(ii) ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਬਚੇ ਹੋਏ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕਲਾਸ I ਵਿੱਚ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਚਾਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ:

(i) ਵਿਧਵਾ, ਜਾਂ ਜੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਨ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ, ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ;

(ii) ਬਚੇ ਹੋਏ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਂ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ; ਅਤੇ

(iii) ਹਰੇਕ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਹਰੇਕ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਵਾਰਸ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਜਿਉਂਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਆਕਤੀ ਦੀ ਮਾਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।" "ਬਚੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਧੀਆਂ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, HSA 1956 ਨੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ, ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, HMA 1955 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਅਤੇ 1976 ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਬਦਲ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਚੌੜਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਯੋਗ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਉਪਬੰਧ। ਇਸ ਲਈ, ਐਚ.ਐਸ.ਏ. 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵਿਆਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਵੇਲੇ, ਅਜਿਹੇ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਐਚ.ਐਮ.ਏ. 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। HMA 1955 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੁਆਰਾ ਵੈਧਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ "ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਾਂ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ।

ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ SA 1956 ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ I ਵਿੱਚ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚ "ਇੰਸਟੇਟ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ" ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। "ਇਨਟੈਸਟੇਟ ਦੀ ਸੰਪਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਵਿਆਦ ਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਪਾਠਕਾਰ ਦੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੰਡ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਉਹ ਹਿੱਸਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ I ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ I ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:

“ਪੁੱਤਰ; ਧੀ; ਵਿਧਵਾ; ਮਾਂ; ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ; ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਧੀ; ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤ ਧੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ; ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤ ਧੀ ਦੀ ਧੀ; ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਵਿਧਵਾ; ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ; ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਧੀ; ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਵਿਧਵਾ; ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ; ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਦੀ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਦੀ ਧੀ; ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਧੀ; ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਧੀ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਧੀ।”

ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਕਲਾਸ I 'ਪੁੱਤਰ' ਅਤੇ 'ਧੀ' ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਵੰਡਣ ਲਈ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਇੱਕ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵੰਡ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵੰਡੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵੰਡ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਧਾਰਣਾਤਮਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਮੀਕਰਨ "ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੇਕਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ" ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਵਿਆਜ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਸੰਪੱਤੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਵੰਡ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਐੱਚ. ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ

ਜਦੋਂ 2005 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਵਿਆਕਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ। ਦੀ ਧਾਰਾ 6. ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਪਾਠਕਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵੰਡ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਪੱਤੀ ਵਿਚਲਾ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵੰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜਧਾਰਕ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਸੈਕਸ਼ਨ 8, ਐਚਐਸਏ 1956 ਵਿਚ

ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੇਣੀ । ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਨਿਯਮ। ਵੰਡ ਵਿੱਚ, ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਪੁੱਤਰਾਂ, ਧੀਆਂ, ਅਤੇ ਵਿਆਕਤੀ ਦੀ ਮਾਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਧਵਾ (ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਜੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਨ) ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼ੇਅਰ ਮਰੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿੱਚ, ਜਿਸਦੀ ਵਿਆਕਤੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਜੋ ਐਚਐਮਏ 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸ਼ੇਅਰ. ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹ ਸੰਪੱਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਆਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਹ ਵਿਆਦ ਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 16(3) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬੱਚਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਵਿਆਕਤੀ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਵੰਡ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ-ਦੋਵੇਂ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ HMA 1955 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16(1) ਅਤੇ 16(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨਾ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਇੱਕ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਪਾਠਕਰਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦਾ ਕੀ ਗਠਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਮੰਨਣ ਵਾਲੀ ਕਲਪਨਾ ਲਈ ਇੱਕ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵੰਡ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹੁਣ, ਆਓ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਈਏ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਚਾਰ ਕੋਪਾਰਸਨਰ ਹਨ-C1, C2, C3, ਅਤੇ C4। ਸੀ2 ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। C2 ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ, ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਧੀ ਹੈ, ਪਰ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਜਨਮ ਇੱਕ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ HMA 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਤਿੰਨ ਭਰਾ ਸਨ-C1, C3 ਅਤੇ C4।

ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ C2 ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ C2 ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵੰਡ, ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵੰਡ C2 ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ

ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਵੰਡ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ, ਸੀ 2 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਤਿੰਨ ਭਰਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਸਹਿਪਾਸਰੀ ਵਿੱਚ 1/4ਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਅੰਦਰ, C2, ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਉਸਦੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਹਰੇਕ ਦਾ 1/3 ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵਿਭਾਜਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, C2 ਦਾ ਹਿੱਸਾ 1/3rd ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। C2 ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, C2 ਦਾ 1/3 ਹਿੱਸਾ ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ, ਜਾਇਜ਼ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਐਚਐਮਏ 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 16(1) ਦੁਆਰਾ, ਭਾਵੇਂ ਵਿਆਹ ਰੱਦ ਸੀ।

ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ (C2) ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ C2 ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਵੰਡ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਧਵਾ 1/3 ਹਿੱਸਾ (ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵੰਡ ਵਿਚ ਉਸਦਾ ਹਿੱਸਾ) ਅਤੇ C2 ਦੇ 1/3 ਹਿੱਸੇ ਦਾ 1/3 ਹਿੱਸਾ ਲਵੇਗੀ (ਉਸਦਾ ਹਿੱਸਾ, C2 ਦੇ ਵਾਰਸ ਵਜੋਂ) ਵੈਧ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ 1/ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ। C2 ਦੇ 1/3 ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਤੀਜਾ ਸ਼ੇਅਰ ਅਤੇ 1/3 ਹਿੱਸਾ। HMA 1955 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16(1) ਤੋਂ ਲਾਭ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਬੱਚਾ 1/3 ਹਿੱਸੇ ਦਾ 1/3 ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ C2 ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਵੰਡ C2 ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਬੱਚਾ, ਇੱਕ ਕਨੂੰਨੀ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਦੇ ਉਲਟ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਜਿਸਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਧਾਰਾ 16(1) ਅਤੇ 16(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਚੀ ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਹ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮਰਦ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਸਥਿਤੀ, ਅਰਥਾਤ, ਇੱਕ ਵੰਡ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 16(1) ਅਤੇ 16(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੱਚੇ ਦਾ 'ਵੱਡੇ ਸਹਿ-ਸਹਿਯੋਗੀ' ਦੀ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਹਿਪਾਸਰੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚੇ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ, ਬੱਚਾ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਪਿਤਾ ਦੇ ਦੂਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਸਮਾਨਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਸਹਿਪਾਸਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਹਸਤੀ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵੀ ਕੁਝ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਰੱਖ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਤੱਕ, ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿਭਾਗੀਆਂ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬੱਚਾ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੈਧ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬੱਚੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੰਪਤੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵੱਡੇ ਸਹਿਪਾਸਰੀ ਤੋਂ ਵੰਡੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਖਾ ਲਈ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ, ਪਿਤਾ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵੰਡ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਆਹ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 16(3) ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ - ਪਿਤਾ ਦੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ - ਧਾਰਾ 16(1) ਅਤੇ 16(2) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬੱਚਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ HSA ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਅਤੇ HMA ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰੀਡਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਚਐਮਏ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16(1) ਅਤੇ 16(2) ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਵਿਆਹਾਂ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ

ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਦੋ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਅਸਲ ਸੰਪਤੀ ਕੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਲਈ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਐਚਐਸਏ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 6(3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੰਸ਼ਜ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪਣਾ।

ਜਿੱਥੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਪਤਾ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਇੱਕ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵੰਡ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਮਰਦ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵੰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। HMA 1955 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16(1) ਜਾਂ 16(2) ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ, ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵੰਡ ਮੰਨ ਕੇ। ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਧਾਰਾ 6(3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਵਿਆਹ ਐਕਟ 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 16(3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ HMA 1955 18 ਮਈ 1955 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 16, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਯੋਗ ਵਿਆਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋਣਾ ਪੁਰਾਣੇ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸੀ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਐਚਐਸਏ 1956 17 ਜੂਨ 1956 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, ਨੂੰ 9 ਸਤੰਬਰ 2005 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਐਕਟ 39 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ (1) ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਐਚਐਸਏ 1956 ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 16(ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। 3) HMA 1955 ਦੀ ਅਤੇ HSA 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 6(3), ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੇਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 6 ਨੂੰ ਐਚਐਸਏ 1956 ਦੇ ਪਾਠ

ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਐਚਐਮਏ 1955 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 6 ਨੂੰ 2005 ਦੇ ਐਕਟ 39 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ। 27 ਮਈ 1976 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ 1976 ਦੇ ਐਕਟ 68 ਦੁਆਰਾ HMA 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦਾ ਬਦਲ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, HSA 1956 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3(j) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਸਾਮੱਗਰੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ 'ਸਬੰਧਤ' ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"(j) 'ਸਬੰਧਤ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਜਾਇਜ਼ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੰਧਿਤ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਨਜਾਇਜ਼ ਬੱਚੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਝੇ ਜਾਣਗੇ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਔਲਾਦ ਉਹਨਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਝੇ ਜਾਣਗੇ; ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਜੋ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਅਰਥ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਧਾਰਾ 3(j) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ "ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।" ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ HMA 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 16(1) ਜਾਂ (2) ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ HSA ਦੀ ਧਾਰਾ 6(3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। . ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ HMA 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 3(j), ਜੋ ਕਿ "ਨਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਿਆਂ" ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 16(1) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਬੱਚਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰੋ।

ਐਚਐਮਏ 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 16(3) ਅਤੇ ਐਚਐਸਏ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤਾਰਾਮ ਤੁਕਾਰਮ ਪਾਟਿਲ ਬਨਾਮ ਡੱਗੂਬਾਈ ਤੁਕਾਰਮ ਪਾਟਿਲ ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇੱਕ ਰੋਸ਼ਨੀ ਭਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। . ਜਸਟਿਸ ਆਰ.ਏ. ਡਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਜਹਾਗੀਰਦਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ: “21…

ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਦੱਸ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ 1976 ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ; ਇਹ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੱਕ

ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਐਕਟ ਹੈ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਇਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 - ਇੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ - ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਜ਼ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜਾਇਜ਼ ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਇਹ ਮੰਨ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੰਸਦ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੇ "ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਿਆਂ" ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(j) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 3(j) ਕਿਸੇ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਅਰਥ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਚਐਮਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਧਾਰਾ 16(3) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ "ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ। ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(j)।

ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਅਰਥ ਵਿਆਹ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“24… ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਬੱਚਾ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸਲਈ ਇਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ I ਵਿੱਚ ਵਾਰਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।"

ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਅਤੇ ਸਹਿਭਾਗੀ

50. ਪਹਿਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਕਿ ਅਯੋਗ ਹਨ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ। ਐਚਐਮਏ 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 16, ਸੰਸਦ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਬੱਚਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਹਿਭਾਗੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ।

ਅਜਿਹੇ HUF ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਹਿਪਾਠਕਾਰ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਜਨਮ ਜੋ ਇੱਕ ਕੋਪਰਸਨਰ ਹੈ, ਸਹਿਪਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵੱਲ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਸ਼ੇਅਰ ਜਨਮ ਦੇ ਨਾਲ ਵਧਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਾਪਰਸਨਰ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਘਟਦੇ ਹਨ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 6(3) ਦੇ ਬਦਲ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੌਤ 'ਤੇ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇੱਕ HUF ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਪੁਰਸ਼ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵੰਡ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6(3) ਇਸਲਈ, ਇਸਦੇ ਬਦਲ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਵਿਆਦਤੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਹਿੰਦੂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

51. ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ

ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ (HMA) 1955 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹਿੰਦੂ ਕਨੂੰਨ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਮਰਦ ਹਿੰਦੂ ਦਾ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਭੈਰਾਓ ਸ਼ੰਕਰ ਲੋਖੰਡੇ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ, HMA 1955 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਹਿੰਦੂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਵਿਆਹ ਅਜੇ ਵੀ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ।

HMA 1955 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਨੇ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਆਹ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ

ਕਿ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਧਾਰਾ 17 ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 494 ਅਤੇ 495 ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਆਹੁਤਾ ਵਿਆਹ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਵਰਗੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਸਦ ਨੇ ਵਿਅਰਥ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 16 ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ। ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ 1976 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਨੇ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੇ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ। ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਅਰਥ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਵਿਆਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ, ਸੰਸਦ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਆਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਪੇਸ਼ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਸਨ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ

1. ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ

51. ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ (HMA) 1955 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਕਲੰਕ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਆਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਪੇਸ਼ ਕਨੂੰਨੀ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਯੋਗ ਸਨ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਇਹਨਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ "ਨਾਜਾਇਜ਼" ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣਗੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੇ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਕਲੰਕ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੰਸਦ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਪਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਣਗੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 16(3) ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 16(1) ਅਤੇ 16(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਜ਼ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਬੱਚੇ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਪੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਪਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

2. ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ (HSA) 1956 ਨਾਲ ਹਾਰਮੋਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ

52. ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ (HSA) 1956 ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਰਵਾਇਤੀ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਐਚਐਸਏ 1956 ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਵੰਡ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਆਂਤਕਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ ਸੀ।
1956 ਵਿੱਚ ਐਚਐਸਏ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਨ ਅਤੇ 2005 ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜ-ਪੱਧਰੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਭਾਗੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਹਿਪਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

2005 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ 2005 ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਸੁਧਾਰ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ। ਇਸਨੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਸੀ।

3. ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ

53. 2005 ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਹਿਭਾਗੀ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੋਧ ਨੇ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ (HUF) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ, ਵਸੀਅਤਨਾਮੀ ਜਾਂ ਇੰਟੈਸਟ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਰਾਸਤ ਪ੍ਰਤੀ ਵਧੇਰੇ ਢਾਂਚਾਗਤ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਐਚਐਸਏ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 6(3) ਦੇ ਬਦਲ ਨੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐਚਯੂਐਫ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹਿੰਦੂ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵੰਡ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਹੁੰਚ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਬਾਅਦ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

4. ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਜ਼ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਬੱਚਿਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

54. ਜਦੋਂ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ HMA 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹਨ। ਇਹ ਬੱਚੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਸਹਿਪਾਠਕ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਧਾਨਕ ਢਾਂਚਾ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਲੰਕ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਭਾਗੀ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਸੰਤੁਲਨ ਰਵਾਇਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰਸ਼ੀਲ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਥਾਪਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ, ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਇੰਟੈਸਟ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਵੇਗੀ ਨਾ ਕਿ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਕਾਸ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੇ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿਭਾਗੀ, ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ, ਅਤੇ ਸਹਿਪਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 15 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਵਧੇਰੇ ਲਿੰਗ-ਸਮਾਨ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਉਪਾਅ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਸੰਸਦ ਨੇ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਹਿਭਾਗੀ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਕੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ. ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੋਧਾਂ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕੇ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 6(1), ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਧੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਬਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਰਪੂਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮੱਗਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ HUF, ਕੋਪਰਸਨਰੀ, ਅਤੇ ਕੋਪਰਸਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਧੀਆਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਕੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਇਆ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕੋਪਰਸਨਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ; ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਬਣਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਪ ਲਿਆ ਹੈ। .

ਸੋਧਾਂ ਨੇ HUF ਦੇ ਢਾਂਚੇ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿੰਗ ਸਮਾਨਤਾ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਕੈਲੀਬਰੇਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਜਿਸਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ HMA 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-

ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ, ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, HMA 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਕੋਪਰਸਨਰ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਜ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਵਿਅਰਥ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਯੋਗ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਧਾਰਾ 16 ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਜਾਂ (2) ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 16 ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਜਾਂ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਹਿਪਾਠਕਾਰ ਵਜੋਂ ਬਰਾਬਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੱਖਣਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ। HMA 1955 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦਾ, ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 16(3) ਵਿੱਚ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਵਿਅਕਤੀ।

ਜੇ. ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਦਰਭੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ:

(i) ਜਿਨਿਆ ਕੀਓਟਿਨ (ਜਿਸਦਾ ਨੀਲੰਮਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਮਥਾ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਨੇ HMA 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 16(3) ਦਾ ਇੱਕ ਤੰਗ ਨਜ਼ਰੀਆ ਲਿਆ ਹੈ;

(ii) ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਧਾਰਾ 16(3) ਵਿੱਚ "ਜਾਇਦਾਦ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਚੁੱਪ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੱਦੀ ਜਾਂ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ;

(iii) ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ।

(iv) ਜਿਹੜੇ ਬੱਚੇ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਜਾਇਜ਼ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਦੂਜੇ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ, ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਜੱਦੀ ਦੋਵੇਂ;
(v) ਧਾਰਾ 16(3) ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ 'ਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ;
(vi) ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਬਦਲਣ ਨਾਲ, ਜੋ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਅੱਜ ਜਾਇਜ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨਾਲ ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੈ;

(vii) HMA 1955 ਇੱਕ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਧਾਰਾ 16(3) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ;
(viii) ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਆਹ ਦਾ ਬੱਚਾ ਜੋ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਲਾਭ ਉਦੋਂ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਆਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਚਐਮਏ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵਿਆਹ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 1955;
(ix) ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਪਰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਸੰਪਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਰਾਬਰ ਹਨ। ਇੱਕ ਵੈਧ ਵਿਆਹ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ ਔਲਾਦ ਦੇ ਨਾਲ ਸੋਧਿਆ ਕਾਨੂੰਨ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਸੀਮਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਉਹ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ;
(x) ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਸੇਧਿਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਮਾਪਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਕੁਝ ਸੀਮਾਵਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹਨ; ਅਤੇ

(xi) ਧਾਰਾ 16(3), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਜੱਦੀ-ਪੁਸ਼ਤੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

53. ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ

ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ "ਧਾਰਾ 16 (3) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮਨਾਹੀ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ।" ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ "ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਪਰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।" ਅਦਾਲਤ ਫਿਰ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ, ਤਰਕਸੰਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਸੰਪਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਇਜ਼ ਔਲਾਦ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਅਜਿਹਾ ਬੱਚਾ ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਧਿਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਯੋਗ ਵਿਆਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਸਦ ਨੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ

ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜੀਵਨ ਭਰ ਵਿਚ ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਦੂਜੇ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਗੇ। ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 29 ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ - ਕਿ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਦੂਜੇ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ - ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਰਕ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੇ ਦੋ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 16(3) ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ। ਵਿਅਕਤੀ

ਕੇ ਸਿੱਟਾ

54. ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:

(i) ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ (i) ਅਜਿਹਾ ਬੱਚਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਸੋਧ ਐਕਟ 1976 ਦਾ; (ii) ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

(ii) ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਡਿਕਰੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ 'ਜਨਮ ਜਾਂ ਗਰਭਵਤੀ' ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਾ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇਕਰ

ਬੱਚਾ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਭੰਗ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ;

(iii) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਉਪ-ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ -ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੀ ਧਾਰਾ (3) ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ;

(iv) HSA 1956 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3(1)(j) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ ਸਮੇਤ, HMA 1955 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਅਯੋਗ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਐਚਐਸਏ 1956 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਜੋ ਐਚਐਮਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ HSA 1956 ਦਾ 3(1)(j), 'ਜਾਇਜ਼ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ' ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਵਿਸੋ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ 'ਨਾਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਾ' ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(v) ਐਚਐਸਏ 1956 ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪਾਂ, ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਵਿਆਜ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਅਤੇ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਬਦਲ ਦੁਆਰਾ, ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਾਂਗ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ;

(vi) ਐਚਐਸਏ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਬਦਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 2005 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ 9 ਸਤੰਬਰ 2005 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ, ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਨੇ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਹਿੰਦੂ ਦੀ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਸਹਿਪਾਸਨੇਰੀ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਉੱਤੇ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਕਲਾਸ । ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਇੱਕ ਔਰਤ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਕਲਾਸ । ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਔਰਤ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ

ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਹਿੱਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਟੈਸਟਾਮੈਂਟਰੀ ਜਾਂ ਇੰਟੇਸਟੇਟ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ। ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, 2005 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇੰਟੇਸਟੇਟ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਾ ਕਿ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਬਦਲ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹਿੰਦੂ ਦੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਵਿਆਦ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਨਿਯਮ ਆਦਰਸ਼ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ;

(vii) ਐਚਐਸਏ 1956 ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਮਰਦ ਹਿੰਦੂ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਆਕਤੀ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ I ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਔਰਤ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਮਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਔਰਤ ਹਿੰਦੂ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ;

(viii) ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 2005 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਰਨ ਵਾਲੇ, ਵਸੀਅਤਨਾਮੀ ਜਾਂ ਵਿਆਕਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਸੈਕਸ਼ਨ 6(3) ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਹੇਠਾਂ, ਅਰਥਾਤ ਕਿ "ਕੋਪਰਸੈਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵੰਡ ਹੋਈ ਸੀ।" ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਪਾਠਕਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ;

ix. ਕੋਪਰਸਨਰੀ ਦੇ. ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਵੰਡ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਸ, ਉਹਨਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ HMA 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਜ਼ਤਾ

ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵੰਡ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਹੋਈ ਸੀ; ਅਤੇ

(x) HSA 1956 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ HMA 1955 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16(3) ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਅਧੀਨ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬੱਚਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ। ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਚਾਲਿਤ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

55. ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਇਸ ਬੈਚ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸਾਂਝੇ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਵਰਗ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਚਐਸਏ 1956 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

56. ਹਵਾਲਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

57. ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੰਮ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਣ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਦੋ-ਜੱਜੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

58. ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਹਰੇਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ) ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰਾਂ (ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ) ਨੂੰ ਫੌਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਭੇਜਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਪੱਖ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਜੱਜਾਂ ਤੋਂ ਢੁਕਵੇਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਗੇ ਕਿ ਸਾਰੇ ਲੰਬਿਤ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਕੰਮ ਦੇ ਰੋਸਟਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਬੈਂਚਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

59. ਅਸੀਂ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਬੈਚ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਯੋਗ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ: ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਿਰਨ ਸੂਰੀ, ਸੀਨੀਅਰ

ਐਡਵੋਕੇਟ; ਸ਼੍ਰੀ ਏ.ਆਈ.ਐਸ. ਚੀਮਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ; ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਐਸ.ਚੌਧਰੀ; ਡਾ: ਰਵਿੰਦਰ ਚਿੰਗੇਲੇ; ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਖਿਲ ਮਜੀਠੀਆ, ਵਕੀਲ; ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ; ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੀ. ਮੋਹਨਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ; ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਵੇਕ ਚਿਬ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ; ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਰੀਸ਼ ਕੇ. ਦੇਸ਼ਪਾਂਡੇ; ਸ਼੍ਰੀ ਸਮਰਾਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਰਾਓ ਸ਼ਿੰਦੇ; ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਬੀ. ਸੁਰੇਸ਼; ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਰਮਾਕਾਂਤਰਾਓ ਕਟਨੇਸ਼ਵਰਕਰ; ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕੇਸ਼ ਕੇ ਗਿਰੀ; ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ. ਪ੍ਰਭਾਕਰ; ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਵੇਕ ਸੋਲਸ਼ੇ, ਵਕੀਲ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate